

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. OREST BUCEVȘCHI
Telefon 13—74

Un nou triumf al Bisericii noastre ort.-române: Sfințirea bisericii din Sân-Nicoară.

— Întimpinarea P. S. Sale Păr. Episcop Nicolae. — Actul sfințirii. — Masa comună dată în cinstea P. S. Episcop Nicolae. — Cuvinte de încheiere. —

Într'una din zile Isus învăța norodul în biserică și cum sta cu fața întors spre gazofilachie (lada pentru milostenii), privia cum aruncă cei prezenți bani înăuntru: unii dintre cei bogați aruncau mai mult iar alții mai puțin. Dar iată și pe-o văduvă săracă, venind și ea ca să-și deie tributul. Doi filii (bani) i-a avut în averea sa, și și pe aceștia i-a adus să-i facă jertfă mărețului scop urmărit de biserică.

Mântuitorul a rămas adânc înduioșat de fapta generoasă a acestei femei sărace, a chemat pe ucenicii săi la sine și le-a zis: *Amin zic vouă, că această văduvă săracă a aruncat mai mult decât toți cei ce-au aruncat în gazofilachie; căci toți din prisosința lor au aruncat, pe când aceasta din lipsa sa totul cât a avut a aruncat, toată averea sa.* (Marcu, XII, 43, 44.)

Această măreață pildă evanghelică mi s'a părut oglindindumi-se înaintea ochilor când am asistat la frumoasa prăznuire a sfințirii bisericii ortodoxe-române din comuna Sân-Nicoară. Am avut prilej de multe ori în cariera preoțească să asist la solemnități strălucite când s'au oficiat sfințiri de impunătoare locașuri dumnezești, produs al jertfei și străduințelor a nenumărați credincioși vrednici și cu dare de mână. Dar parecă nicăiri nu am avut impresionatul sentiment de duiosă înviorare a sufletului, pe care l'am simțit cu prilejul sfințirii modestei bisericuți din Sân-Nicoară, produsul jertfei și al străduințelor a câțiva credincioși cucernici, dar lipsiți aproape cu desăvârșire de mijloace.

O enorie modestă de numai vr'o 40 de familii de credincioși ortodoxi, cu toții muncitori săraci, siliți să-și agonisească din greu pâinea de toate zilele, s'au lăsat lesne povățuiți de distinsul lor păstor sufletec și rupând din bunul neajunsului și al sărăciei au contribuit repede și fără întârziere la înălțarea locașului dumnezeesc, pe care numai în decurs de două luni l'au și văzut terminat, sfințit și predat frumoasei sale destinații.

O pildă de evlavie și jertfă creștinească, cum rar se întâlnește azi în vremurile de serioasă criză morală și sufletească! O pildă binecuvântată și vrednică de toată lauda și recunoștință; o pildă care prin semnificația ei constituie un *adevărat triumf* pe care îl înregistrează din nou tânăra noastră Eparhie în avântul ce și l-a luat sub înțeleapta și energica conducere a mult iubitului nostru Arhieru, a Prea Sfințitului Episcop Nicolae Ivan.

Iată și decursul acestei emoționante prăznuiri:

Întimpinarea P. S. Sale Păr. Episcop Nicolae

Duminecă, în ziua de 13 Noemvrie a. c. pe la orele 9 ¼ a. m. P. S. Sa Păr. Episcop Nicolae, asistat de protopopul Clujului, păr. N. VasIU, de cons. eparhial Dr. V. Sava, de prof. Dr. L. Muntean și Dr. I. Vască, a sosit întovărășit și de dl prefect al județului, Dr. P. Dan și alți distinși oaspeți din orașul Cluj, în comuna Sân-Nicoară. La marginea comunei pe lângă

autoritățile comunale, copiii de școală și învățătorul lor, mai așteptau pe distinșii oaspeți și un grup frumos de călăreți, cari apoi după bineventarea obișnuită l-au condus pe Prea Sfințitul împreună cu cortegiul său până la al doilea arc de triumf din interiorul comunei. Aici pâr. protoierul T. Cotuț înconjurat de mai mulți preoți de prin prejur, de pâr. P. Checicheș (Apahida), preotul G. Suciuc (Cojocna), I. Damian (Someseni), prof. A. Popa (Cluj), C. Vlaicu (Bonțida), asistat și de corul teologilor sub măiastra conducere a prof. Dr. Petrașcu, i-a urat prin frumoase cuvinte bun sosii Prea Sfinției Sale, l'a bineventat cu suflul pătruns de emoție pe veneratul său Arhipăstor mulțumindu-i totodată din inimă pentru osteneala ce și-a luat-o de a consacra în persoană modestul locaș de închinare, înălțat din sărăcia și străduințele credincioșilor ortodoxi din enoria sa. La aceste cuvinte izvorite dintr'o inimă caldă de încercat și zelos păstor de suflete, care printr'o muncă dezinteresată de jumătate de veac, depusă în slujba altarului a dat atâtea dovezi cu fapta, P. S. Sa i-a adresat un scurt cuvânt de mulțumire, relevând importanța momentului festiv și imediat a trecut la însuș actul religios al sfințirii.

Actul sfințirii

Nou zidita biserică e din piatră masivă, clădită deși în timp de numai două luni, dar prin contribuția brațelor și a jertfei neîntârziată din partea tuturor, se prezintă admirabil, în condițiuni excelente atât la înfățișarea din afară cât și la cea din lăuntru. Inzestrată cu toate obiectele necesare, actul sfințirii s'a putut petrece în cea mai desăvârșită ordine. Prea Sfințitul după înconjurarea și ritualul obișnuit la introducerea actului sfințirii, când și-a făcut intrarea solemnă în biserică, părea vădit emoționat de satisfacția internă ce o simțea în contemplarea spontană a podoabei și înzestrării frumoase din lăuntru. Actul s'a desfășurat în mersul său obișnuit, cu cor și cântări frumoase culminând în înălțarea predică rostită de însuș Prea Sfințitul. Prea Sfinția Sa are darul de a impresiona adânc pe cei ce-l ascultă, nu atât prin forma și stilul meșteșugit, care de obicei la popor nu-și prea are rostul, ci

în deosebi prin simplitatea expunerii, totdeauna bogată în icoane și exemple practice, plină de povește și îndemnuri folositoare, toate în legătură cu necesitățile și împrejurările locale, pe cari ca nimeni altul le cunoaște până în cele mai neînsemnate amănunte. Nu odată am avut acest fericit prilej, să constat cu deplină admirație, cum Prea Sfinția Sa și-a manifestat cea mai perfectă cunoștință de loc și de cauză, până și'n cele mai îndepărtate și aproape neumblate parohii ale Eparhiei. Dar această împrejurare evidențiază cu atât mai mult experiența bogată, bunul simț și judecata luminată de care dispune acest vrednic Arhiereu în fericita exercitare a grelei sarcini, pe care cu atâta demnitate și cinste o poartă spre înălțarea și mândria Eparhiei noastre.

Astfel mâneacănd dela frumoasa pericopă a sfintei Evanghelii a accentuat în deosebi pe înțelesul poporului rostul frumos al „vieții de veci“ idealul râvnit de legiuitorul ce vine la Isus să-i ceară lămuriri.

„Vreți și voi viață de veci“, a zis Prea Sfințitul, „atunci iubiiții mei fii sufletești, căutați de umblați în căile Domnului; fiți ascultători, nu vă dușmăniți întreolaltă, munciți cinstit, nu vă istrăviți munca agonisită în sudoarea feții istrăvinduo pentru nimicuri, pentru a îmbogăți niște străini cari vă pândesc să vă ieie avutul și în cele din urmă și sufletul. . . . Un pas frumos întru dobândirea vieții de veci l-ați făcut azi prin înălțarea acestui mândru locaș dumnezeesc, care vă face toată onoarea; dar asta nu-i totul. Trebuie să vă și apropiați neîncetat de pragul lui; primindu-vă aici mângărierea și luminarea adevărată, aveți datorita s'ântă să vă îngrijiți copiii și familia să calce pe aceleași căi binecuvântate pe care umblați și voi. . . . Nu am șovăit nici un minut să vă ascult chemarea și să vă săvârșesc în persoană prăznuirea ce a-ți pregăti-o împreună cu iubitul nostru păstor sufleteș, care ca un mucenic a primit la vârsta sa înălțată să vă slujască fără nici o bonificare specială și să vă îndrumeze în timp așa de scurt la strălucirea zilei de azi. Îmi sunt cunoscute și toate greutățile ce a-ți avut să le întâmpinați până să vă puteți vedea visul

împlinit; însă viața această pământească e o nesfârșită luptă cu greutatea nenumărată, de care nu-i ferit nimeni cât îi dat să se zbuciume în această lume. Ferice numai de acela care biruște cu vitejie greutatea din viața pământească, căci acela se poate mângăia cu nădejdea unei vieți mai ferice, cu nădejdea vieții de veci...

Munca și ostenețele voastre sunt cunoscute azi nu numai nouă reprezentanților Bisericii, ci și celorlalți dirigători, cari în alte vremuri nu-și luau osteneala să iasă din palatele lor frumoase să vă cunoască bucuriile sau durerile voastre. Azi iată pe Prefectul județului împreună și cu alți oaspeți veniți anume să ieie parte la prăznuirea voastră de azi. Azi și Prefect și Vlădică și voi cu toții aveți parte de drepturi și binefaceri pe cari nu le-am cunoscut înainte, căci azi noi suntem stăpâni în țara noastră... De aceea fiți numai vrednici de zilele frumoase pe care le-ați ajuns, și ascultați neîncetat glasul și povețele înțelepte ale Bisericii, cari vă vor feri de tot răul și vă vor călăuzi cu adevărat spre frumoasa viață de veci"....

Cuvintele Prea Sfințitului au fost ascultate cu mare atențiune dela cel mai umil dintre credincioși și până la cel mai erudit dintre ei; cu toții au rămas pe deplin satisfăcuți de rostul înțelept și edificător al cuvintelor arhieresti. — Am remarcat printre cei prezenți pe lângă dl prefect Dr. P. Dan, pe domnii E. C. Iuga avocat, col. N. Botez, P. Bucoveanu, N. Manta, I. Metea, toți din Cluj, apoi pe dnii învățatori I. Biji, G. Onișor și foarte mult popor adunat din localitate și de prin împrejurime pentru a lua parte la serbare. După încheierea sf. Liturghii Prea Sfințitul împreună cu întreaga asistență a fost invitat la

Masa intimă

ce s'a fost pregătit în cinstea P. S. Sale cu concursul poporenilor în localul școlii primare de dl G. Onișor, învățătorul comunei, care împreună cu soția sa a grijit admirabil ca din mijloace modeste ce le-a avut la dispoziție să poată satisface pe deplin oaspeții ce i-au onorat cu prezența. La masă, ca de obicei, s'au rostit și cuvântări ocazionale. S'au remarcat îndeosebi

cuvintele Prea Sfințitului, care a îndemnat pe cei prezenți să se unească cu P. S. Sa în a aduce omagiul cuvenit M. Sale Regelui Mihai I. și Inaltei Regente. Apoi au impresionat plăcut cuvintele dlui prefect Dr. P. Dan, care ca un vrednic fiu al bisericii noastre, neîncetat dela intrarea sa în funcția înaltă pe care o deține, urmărește cu viu interes activitatea spornică desfășorată în Eparhia noastră și neîncetat ține de cuviință să ne deie dovadă și cu fapta de sollicitudinea sa pentru mișcările noastre religios-culturale. Au mai rostit cuvinte înălțătoare, potrivite momentului, păr. protopop N. Vasiiu, făcând un foarte nimerit apel către dl Prefect al județului pentru a-i da tot sprijinul în activitatea din protopopiatul său; apoi păr. cons. eparhial Dr. V. Sava, relevând prin cuvinte bine simțite meritele neprețuite ale protoiereului T. Cotuș, care prin supunerea și jertfa sa exemplară, fără a fi răsplătit, a contribuit în cel mai înălțător mod la zidirea bisericii nou-sfințită, ce se poate considera cu tot dreptul de operă a sa. A răspuns viu emoționat păr. Cotuș; cuvintele S. Sale au înduioșat pe toți cei de față, nu unul dintre credincioșii enoriei sale și-a putut stăpâni lacrimile la auzul glasului iubitului lor păstor sufletesc. Au mai vorbit dnii E. C. Iuga, col. Botez, învățătorul satului G. Onișor, prof. A. Popa după cari luând iarăși cuvântul P. S. Sa mulțumește tuturor acelor ce s'au ostenit și s'au jertfit ca să pregătească frumoasa prăznuire a zilei și relevând totodată și contribuția însemnată a corului stud. teologi în desăvârșirea serbării ce se face, încheie ridicând masa.

Cuvinte de încheiere

Am numit solemnitatea sfințirii bisericii din Sân-Nicoară un *nou triumf* al bisericii noastre ortodoxe-române și cred că sunt în asentimentul tuturor factorilor importanți cari poartă grijă și contribue efectiv la progresul Eparhiei noastre când am afirmat acest lucru.

Tânăra noastră Eparhie e la începutul activității sale și ori în ce parte dă semne de viață bisericească foarte îmbucurătoare încât cu drept cuvânt conducătorul ei zelos, P. S. Episcop Nicolae poate fi deplin mulțumit de succesele înregistrate până acum.

Un ciclu de sfințiri de biserici s'a încheiat în această toamnă. Sfințirea din Sân-Nicoară însă a venit pare ca să ne confirme odată mai mult acel mare entuziasm, aceea minunată însuflețire ce stăpânește sufletele credincioșilor noștri ortodoxi, până și'n cea mai săracă comună, până și'n cel mai umil cătun al Eparhiei.

Am ținut de cuviință să relevez până în mici amănunte decursul acestei modeste, dar frumoase prăzniri, atât de bogată în fond, pentru ca bucuria și mângăierea sufletească ce-o simțim noi cei ce ne împărtășim direct din succesul moral al unei asemenea sărbări, să o cunoască toți frații noștri preoți, spre a putea avea și ei izvor de întărire, curaj și mângăiere în munca lor anevoioasă ce-o depun spre prosperarea și fala Eparhiei — care ne este deopotrivă scumpă tuturor.

Iată deci temeiul triumfului nostru. Munca ne este deplină răsplătită prin încrederea, dragostea, însuflețirea și jertfele credincioșilor încredințați păstoririi noastre: un triumf al bisericii noastre, dar îndeosebi *un triumf al neîntrecutului nostru Arhiereu*, care își vede încoronate de desăvârșit succes zelul și străduințele neobosite ale marului său suflet.

Un participant.

Secta unitară din Transilvania.

Expunere istorică și combatere din punct de vedere dogmatic ortodox. (Teză de licență.) A. Gliga.

VIII.

(Urmare din Nr. 42)

Doctrina Unitarilor despre Duhul Sfânt

După cum am accentuat mai înainte unitarii nu recunosc în dumnezeire nici persoana Fiului nici a Duhului sfânt. Ceeace susțin despre Fiul am văzut. Urmează acum credința lor despre Duhul sfânt.

Duhul sfânt nu este o persoană dumnezeiască ci o putere care s'ar putea defini în felul următor: „Duhul sfânt este o putere a lui Dumnezeu care a sfințit prin Dumnezeu pe credincioșii săi și i-a umplut și cu alte daruri dumnezeiești. Puterea aceasta a dat-o Dumnezeu în mod extraordinar Fiului Său. Prin această putere a făcut Isus tot ceea ce cunoaștem, dezvoltând și dirigătorile sale (Mt. 3, 16). Pu-

terea aceasta s'a mai dat în mod extraordinar și Apostolilor iar în mod ordinar tuturor oamenilor. Această putere o putem cunoaște din sfta Scriptură. Sf. Duh nu este nici Dumnezeu și nici persoană. Aceasta o documentează acele locuri, după care sf. Duh e nu numai al lui Dumnezeu, ci este și se dă dela Dumnezeu, (F. ap. 1, 8), apoi nici nu se amintește în toate acele locuri unde este vorba despre Tatăl și Fiul (I. 17, 3).

După Missale Cracoviense in Ration. Div. offic. nici doxologia mică nu s'ar adresa sfântului Duh și explică așa: Darul nu se poate cere dela dar, ci dela însuși dăruitorul. Se știe doar că și sf. Duh este un dar.

În Catechismul unitar la întrebarea 94 pag. 58 se răspunde că sf. Duh nu poate fi persoană și atunci cu atât mai puțin e Dumnezeu. Sf. Duh se dă în dar, se revarsă în dar, cu sf. Duh se botează. Toate aceste nu se potrivesc de loc cu calitățile unei persoane.

Trecând apoi să facă și ei o comparație între doctrina lor și a celorlalte confesiuni spun: Celelalte confesiuni cari le avem în țară, țin atât pe sf. Duh cât și pe Isus Christos de Dumnezeu ca însuși pe eternul Dumnezeu, care este Tatăl în Isus Christos și din care a purces sf. Duh. Dar susțin și mai departe că Dumnezeu este în realitate sau în starea sa unul însă în trei persoane, Tatăl, Fiul și Duhul sfânt. Aceasta o numesc sf. Treime dela latinescul trinitas de unde vine apoi și numirea de trinitari sau cei cari cred în sf. Treime.

Nefiind persoană nu se ocupă cu purcederea dela Tatăl eventual și dela Fiul — cum susțin romano-apusenii.

Atât pe scurt punctul lor de vedere. Contrariul se poate afirma și dovedi cu cea mai mare ușurință — că sf. Duh este nu numai Dumnezeu adevărat dar și a treia persoană din sfânta Treime.

Căci deja numele de Duh și Mângăitor arată clar personalitatea sf. Duh, căci așa se poate numi numai o persoană, nici decum o putere. Ca persoană ni-se arată în F. ap. 5, 3-4, în cuvintele apost. Petru care spun e Ananiei: „Pentru ce a umplut satana inima ta să minți tu Duhului sfânt și să ascunzi din prețul țarinei? N'ai mințit oamenilor ci lui Dumnezeu“. După Lca 12, 12: Sf. Duh

va învăța pe apostoli cele ce au să vorbească când vor fi persecutați. „Duhul va învăța pe apostoli tot adevărul, le va spune cele viitoare și va aduce lor aminte de toate acele, ce le-a vorbit lor Isus.“ După cum vedem în toate aceste locuri se atribuie sf. Duh rațiune, voință, viață, putere și activitate, cari le pot avea numai ființe personale și raționale. Prin urmare sf. Duh se înființează ca persoană reală.

Ne rămâne să demonstrăm cumcă sf. Duh este și adevărat și perfect Dumnezeu de o ființă cu Tatăl și cu Fiul și perfect asemenea cu ei. Deși am avut și această dogmă dela începutul creștinismului, totuși ea nu a fost pe deplin exprimată până la sinodul II ecum. Aici s'a spus în contra Macedonienilor în Simb. Cred.: „și întru Duhul sfânt Domnul de viață făcătorul carele dela Tatăl purcede, cela ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit care a grăit prin proroci“.

Dumnezeirea sf. Duh se află cu multă claritate exprimată în sf. Scriptură și în sf. tradițiune. Sf. scriptură atribuie sfântului Duh onoare, mărire și adorare dumnezeiască (1 Cor. 6, 19) „Au nu știți că corpul vostru este biserica sfântului Duh, care locuiește întru voi și pe care îl aveți dela Dumnezeu.... măriți dară pe Dumnezeu în corpul vostru.“ (Mc. 3, 28). Adevăr zic vouă, că toate păcatele se vor ierta fiilor omenești și toate blasfemiile, iară cine va face blasfemie contra sf. Duh nu are iertare în etern ci este vinovat judecării eterne. La Mtei 28, 10, a poruncit ca botezul să se împărtășească în numele Tatălui, Fiului și al sf. Duh, prin urmare și Duhul sfânt este obiect al credinții, al mărturisirii și al adorării din partea oamenilor chiar așa precum este Tatăl și Fiul. El este perfect asemenea cu Tatăl și Fiul pentrucă și în citatul de mai sus se coordonează și nu se subordonează sf. Duh Tatălui și Fiului. Persoanele sunt egale pentrucă înșirarea nu e totdeauna aceeași. La Mt. 28, 10, se înșiră astfel: Tatăl, Fiul și sf. Duh. La II Cor. 13, 13: Fiul, Tatăl și apoi sf. Duh, la I. Cor. 12, 4, se așează la locul întâi sf. Duh apoi Fiul și pe urmă Tatăl în locul al treilea. Diferitul mod de înșirare arată că persoanele sunt perfect egale între olaltă.

Sf. Script. dă sf. Duh și numirea de Dumnezeu. Aici se referă acele locuri în cari se înfățișează Dumnezeu în Test. Vechi vorbind, iară în Noul T. se înfățișează a-nume sf. Duh ca acel Dumnezeu care a vorbit în Test. Vechi. De ex. la F. ap. 23., 25, „Bine a vorbit sf. Duh prin prorocul Isaia: mergi la poporul acesta și îi zi: cu auzul veți auzi și nu veți înțelege“. Pavel spune (2 Tim. 3., 16) că toată Scriptură este de Dumnezeu inspirată.

Apoi Matei 12, 28, „dacă eu cu Duhul lui Dumnezeu scot demonii apoi a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu“.

Citate din sf. scriptură sunt nenumărate, cari arată dumnezeirea sf. Duh. Să vedem unele din sf. tradițiune. De amintit sunt, Simb. cred, apoi doxologia cea mică, praxa bisericii la botezul copiilor. Ambrozie spune în De mysteriis cap. V. „Tu te-ai pogorât în baia botezului, adu-ți aminte, ce ai răspuns, cumcă tu crezi în Tatăl, precum în Fiul și sf. Duh. Tu nu ai zis: eu cred în unul mai mare, în unul mai mic și în unul încă mai mic... ci ești îndatorit, ca tu în asemenea mod să crezi în Fiul precum crezi tu în Tatăl și în asemenea mod și în Duhul sf., precum în Fiul“.

Tertulian spune (adv. Praxeam c. 26) „pentru aceea este Duhul cel dumnezeesc Dumnezeu și cuvântul dumnezeesc Dumnezeu, pentrucă ei sunt din Dumnezeu“.

După cum vedem doctrina în dumnezeitatea sf. Duh a existat deja în bis. primară creștină și a fost apoi solemn exprimată la sin. II. acum contra Macedonienilor. De atunci există până azi fără să se fi cutezat a se atinge de ea, în decursul timpului alții decât unitarii. Se înțelege că și această doctrină a unitarilor de la începutul ei a fost desaprobată și se desaproabă și astăzi de confesiunile creștine. Nici chiar protestanții nu s'au atins de această dogmă cu toată tendința lor de simplificare radicală.

Dar nu numai aceste sunt punctele deosebitoare între ei și noi ci și multe altele. În Hittud öszzege tratează după dogma despre Dumnezeu Tatăl îndată despre creațiunea lumii și despre creațiunea omului, dogme pe cari le vom vedea în numărul viitor.

Danii pentru Catedrală

Societatea femeilor ort. rom. filiala Cluj, sub conducerea destoinică a d-nei prof. Voitești, e binecunoscută prin rodnică-i activitate desfășurată pe teren religios-moral-cultural. Chiar acum aranjază în Cluj 2 cicluri de conferințe, la Universitate și la Camera de Comerț. Dar societatea aceasta și-a mai luat asupra sa să sprijine din plin și străduințele P. S. S. Episcopului nostru Nicolae pentru înălțarea măreței Catedrale. În acest scop, pe lângă contribuția bogată din anii trecuți, a mai făcut, în ultimul timp, un frumos apel către credincioșii din țară să contribuie după posibilitate la adunarea de fonduri. Și apelul n'a rămas fără răsunet și cu nrul acesta începem a publica lista mărinimoșilor donatori, exprimându-le mulțumirile cele mai bine simțite pentru fapta lor vrednică de răsplata cerească.

Lista donatorilor:

A. Petru, Iaru, jud. Ialomița 100, George și Victoria Popa, Docani, j. Tutova 200, George și Anica Manole, Docani, j. Tutova 100, Parohia Docani 200, Părintele Gh. Diaconu, Frunțișeni 141, Părintele V. Nițescu Horezu, Poenari, j. Dolj 100, Parohia Geomal colecta prin Soc. ort. naț. a fem. rom. Cluj 700, Parohia Valea-Stanciului, j. Dolj 168, Parohia Budeasa, j. Argeș 100, Parohia Rătărești, j. Argeș 142, prin d-na St. Meteș, Cluj 125, prin econom P. Procopiescu Izlaz, j. Romanai 220, prin Parohia Lungești, j. Tutova 20, prin Ch. Trișcu preot, Racovița-Romanai, Bals 100, prin Ioan Nicola preot, Hălmăjel, j. Arad 64, Depunerea M-rea Hârjanca, j. Lăpușna, (Basarabia) 500, Dep. paroh. Congaz Mih. Cogălniceanu j. Tulcea 50, Dep. d-nei Șt. Meteș Cluj 110, Dep. par. Amărăștii-de-jos, j. Romanai 60, Iosif Crainic preot, Sărăud, j. Bihor 635 Lei. Total: 3835 Lei.

(Va urma)

Conferința protopopilor din Eparhia Clujului

În zilele de Miercuri și Joi, 16 și 17 Nov., s'a ținut la reședința noastră episcopescă prima conferință a protopopilor eparhiei noastre. Au luat parte la această conferință toți cei 17 protopopi împreună cu consilierii eparhiali.

Conferința a fost prezidată de P. S. Sa episcopul Nicolae. În cuvântul de deschidere P. S. Sa a accentuat importanța aces-

tor conferințe zicând între altele următoarele:

„Înainte cu opt ani am început activitatea mea ca șef al eparhiei Clujului, întâi ca președinte al Consistorului, apoi ca arhimandrit și în urmă ca episcop, am simțit de multeori nevoia de a iniția aceste conferințe, dar a fost atâta de muncit și împrejurările atât de grele, încât problemele ce m'au preocupat mi-au reclamat toată atențiunea în altă parte, ca să se poată realiza, ceea ce s'a realizat până acum și abia acum mi-s'a dat puțința ca să ne vedem întruniți la această conferință.

Cine privește din depărtare la eparhia noastră, vede că am în jurul meu atâția bărbați de seamă, devotați intereselor bisericii, o Adunare eparhială selectă cu miniștri, profesori universitari și alți fruntași ai neamului, un Consiliu eparhial cu bărbați distinși și colaboratori valoroși, am un Corp profesoral la Academia teologică cu frumoase aptitudini, am 6 protopopi venerabili bătrâni și 11 protopopi tineri, plini de râvnă și de nădejdi frumoase, poate înțelege că în această eparhie se lucrează cu multă abnegație pentru binele Bisericii. Lucrurile săvârșite până acum și succesele obținute vorbesc limpede despre aceasta.

Cu toate acestea ca la orice instituție nouă așa și la noi mai sunt unele lacune, cari trebuie înlăturate. În acest scop ne-am adunat astăzi ca, făcând o revistă asupra tuturor îndatoririlor noastre, ca în dragoste frățească, în armonie și în iubire reciprocă să căutăm căi și mijloace noi pentru desăvârșirea muncii noastre în scopul întăririi Bisericii noastre“.

La cuvintele calde ale P. S. Sale a răspuns păr. protopop Grigorie Pletos, exprimându-și bucuria pentru frumoasele rezultate realizate în eparhia noastră tânără și făgăduind din partea protopopilor tot concursul pentru desăvârșirea operei de consolidare și promovare a Bisericii.

Dupăce P. S. Sa face unele comunicări de ordin confidențial se intră în ordinea de zi. Se desbate pe larg chestiunea catehizației în școalele primare, dela orașe și sate. Concluzia este că la orașe instrucția religioasă o vor face capelanii, parohul al

doilea sau cateheții speciali unde sunt. După ce se vor înactiva secretarii protopopești, catehizația cade în competența acestora. Până atunci se vor numi la fiecare oficiu protopopesec impiegați clerici absolvenți cari vor catehiza, iar unde protopopilor le stau în ajutor învățătorii, pot face aceștia catehizația.

În școlile dela sate instrucția religioasă se va face după normele de până acum, învățătorii sau preoții. Unde aceasta o fac învățătorii, peoții sunt îndatorați să se intereseze deaproape dându-le tot concursul.

2. Discutându-se problema sectară conferința constată că din partea bisericii s'a făcut și se va face și în viitor propaganda cuvenită pentru contrabalansarea curentului. Preoții se pregătesc tot mai bine. În ajutorul lor vor veni conferințele preoțești și cercurile religioase. Se vor pune la dispoziția preoților broșuri de propagandă, în bugetele parohiilor se vor lua anumite sume pentru răspândirea gratuită a acestor broșuri, iar preoții vor fi obligați să facă în parohii diferite societăți religioase și culturale, cari vor fi mijloace bune pentru apărare.

3. Un mijloc bun pentru propaganda religioasă oferă și cântarea obștească în biserică. Preoții cu ajutorul învățătorilor sau al cantorilor mai buni vor ținea instrucție cu tineretul pentru cultivarea cântării comune și în biserică vor cânta cu toții răspunsurile liturgice, obicinuind astfel poporul întreg cu această cântare. La episcopie se va înființa în curând o școală de cântăreți în scopul uniformizării cântărilor.

4. Societăți și reuniuni. Se constată că acestea sunt astăzi necesare din toate punctele de vedere. Mai ales se va stăruii pentru înființarea reuniunilor de femei, chemate ca să înfrumsețeze bisericile și să le facă atrăgătoare prin curățanie și îmbunătățire.

5. Chestiunea stolelor angajează o discuție amănunțită. O uniformizare a stolelor este imposibilă. Stolele se vor statorni în marginile tradiției și a-le împrejurărilor locale în înțelegere cu fruntașii satelor și se vor aproba de organele în drept. În chipul acesta se vor putea înlătura și abuzurile și inconvenientele.

6. Impozitele pe parohii în folosul trac-

tului nu vor putea trece peste posibilitățile de contribuție ale parohiilor, evitându-se sarcinile pe credincioși. Preoții și protopopii vor face apel la fruntași pentru danii în favorul fondurilor tractuale.

7. Când statul va plăti funcționarii protopopești, se vor întregi și posturile de secretari protopopești. Impiegații vor avea să fie absolvenți ai cursului teologic, obligați să facă un anumit stagiu în cancelariile protopopești. Toți clericii vor fi obligați să țină contact cu oficiul protopopesec, care îi va ținea în evidență și supraveghia.

În firul programului s'au mai discutat și alte multe probleme de actualitate, căutându-li-se soluțiile cele mai ducătoare la scop.

După două zile de armonică împreună lucrare s'a încheiat această conferință utilă tuturor celor ce au participat. La încheiere P. S. Sa episcopul mulțumește protopopilor pentru interesul dovedit și îi îndeamnă la muncă stăruitoare și în viitor. Iar pâr. protopop Teodor Herman aduce elogii Prea Sfinției Sale asigurându-l de tot devotamentul slujitorilor Bisericii noastre dreptcredincioase.

A. S. R. Prințul-Regent Nicolae a fost înaintat la gradul de General.

Conferințe. Soc. femeilor ort. rom. filiaia Cluj a aranjat și al doilea ciclu de conferințe în sala IV. la Universitate. În fața salei arhipline a vorbit dl *Dr. I. Pasca*, profesor la Academia teologică, despre *Problema feminină*, pe care a tratat-o cu competență și în amănunt din orice punct de vedere, ajungând la concluzia că femeia să-i fie de ajutor bărbatului în toate, dar nici când să nu tindă la egalitate sub raportul conducerii în chestiunile de interes obșteșc, ci să continue activitatea ei în familie, acolo unde nimeni și nimic n'o poate înlocui cu folos.

Comemorarea lui Nicolae Bălcescu. La 29 Noemvrie se împlinesc 75 de ani dela moartea lui Nicolae Bălcescu. În vederea aceasta, „Prietenii istoriei literare”, au hotărât să consacre ședința de Joi 24 Noemvrie comemorării marelui naționalist și istoric.

Un preot moare subit în biserică. Gheorghe Zoilă, preotul comunei Fântânile-Negre (Severin) pe când făcea slujbă în biserică satului, a căzut jos rămânând mort pe loc.

Doi aviatori români se pregătesc să treacă Oceanul în zbor. Din Detroit, Michigam (Statele-Unite) se anunță că doi români din acel oraș, dnii Alexandru Tăilăan și Victor Retty, unul din Sibiu, iar celalalt din Beclean, cu avionul lor propriu fac zboruri zilnice pe deasupra orașului Detroit și împrejurimi, pregătindu-se pentru un zbor între Detroit și București. Zborul de antrenament continuă. Această dorință de a pune și neamul românesc în rândul zburătorilor ce concurează la onoarea de a trece Atlanticul în zbor, a pus stăpânire și pe inimile celor doi frați ai noștri din Detroit, Michigam. Gândul lor este de a se antrena pentru zborul Detroit—București. Cei cari urmăresc de aproape progresul făcut de acești doi aviatori români, sunt foarte entuziasmați de cele văzute până acum, și își exprimă încrederea că aviatorii Retty și Tăilăan vor reuși să treacă oceanul Atlantic.

	PARTEA OFICIALĂ	
--	-----------------	---

Nr. 472—927.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III, Pietroasa (Ceagz) din protopopiatul Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia inserare în „Renașterea” pe lângă următoarele venit:

1. Salariul legal dela Stat.
2. Locuință în natură și supraedificate recerute.
3. 2 jug. și 400 stg. arător, 400 stg. fânaț precum și folosirea celor 2 cimitire ca și pomet.
4. Câte o zi de clacă și câte 20 litre (o ferdelă) de grâu de fiecare familie.
5. Stola obișnuită.

Cererile se vor înainta oficiului protopresbiteral subsemnat cu documentele cuvenite, iar concurenții cu avizul protopopului se pot prezenta în parohie pentru a predica și a face cunoștință cu poporul. Oficiul protopopesc în conțelegere cu oficiul parohial.

Turda, la 15 Oct. 1927.

Protopop: *J. Mureșianu.*

Nr. 710—1927.

2—3

CONCURS

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în „Renașterea” la postul de paroh al parohiei de cl. III-a Văleni din protopiatul Huedinului.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură cu supraedificatele necesare.
 2. 12 jugăre pământ, restul până la 32 jugăre sub complectare prin ref. agrarăi
 3. Una vică (30 litre) grâu, săcară or. porumb sfărmat în natură sau prețul dela fiecare familie (circa 70 familii).
 4. Venitele stolare îndatinat.
 5. Lemne de foc.
 6. Intregirea dela stat conform coalei B.
- Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu. Reflectanții pe lângă observarea prescripțiilor cuprinse în Regulamentul pentru parohii sunt avizați a se prezenta în parohie spre a predica, a cânta eventual a celebra și spre a face cunoștință cu poporul.

Huedin, la 24 Octomvrie 1927.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al tractului Huedin în conțelegere cu consiliul parohial.

Aurel Muntean,
protopop.

Nr. 1008—927.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia *Săcașul-de-pădure*, din protopopiatul Reghin, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela întâia publicare în „Renașterea”. Parohia are 217 familii cu 721 suflete. Posta și gara la 8 klm. depărtare. Venitele sunt următoarele:

1. Salar dela stat.
 2. Locuință în natură, cu grădină și supraedificate, toate în stare bună.
 3. Sesiune parohială de 32 jug. arător și fânaț.
 4. Dela fiecare familie o zi de lucru.
 5. Drept de pășunat pentru două vite cu coarne și 1—2 cai.
 6. Stole ridicate după vremurile de astăzi.
- Concurenții își vor întocmi cererile în conformitate cu disp. art. 4 și 11 din Regulamentul în vigoare și le vor înainta oficiului nostru protopopesc.

Reghin, 5 Octomvrie 1927.

Protopop: *D. Antal.*